

Kulturdepartementet
Enheten för diskrimineringsfrågor
103 33 STOCKHOLM

Departementsserien 2017:43
Konsultation i frågor som rör det samiska folket
Ku2017/01905/DISK

Sammanfattning

Den allmänna samrådsskyldigheten som redan gäller för statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter efter ikraftträdandet år 2010 av Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk SFS 2009:724, har inte fått den genomslagskraft som den borde. Samråd skall även ske gällande plan- och bygglagen och miljöbalken. Dorotea kommun är positiv till att främja och stärka urfolket samernas inflytande och delaktighet i deras egna angelägenheter i beslutsprocesser, men bristerna är för många i denna konsultationsförordning. Förslaget måste omarbetas och synpunkter inhämtas från sakkunniga. Svenska Samernas Riksförbund (SSR) och samebyar skall vara delaktiga, eftersom att åtskilliga ärenden kommer att beröra renskötseln och därmed samebyarnas verksamhet.

Dorotea kommun avstyrker därmed förslaget till lag om konsultation i frågor som rör det samiska folket Ds 2017:43.

Syftet är att främja och stärka det samiska folkets inflytande över dess egna angelägenheter i beslutsprocesser. Förslaget innebär en skyldighet för regeringen, statliga förvaltningsmyndigheter, kommuner och landsting att konsultera Sametinget i ärenden som kan få särskild betydelse för samerna. Konsultationen ska göras före beslut i ärendet, den ska ske i god anda och enighet ska eftersträvas, vad som framkommer vid konsultationen ska dokumenteras. Om ärendet kan få särskild betydelse för en samisk organisation eller en sameby ska även dessa konsulteras om det finns skäl för det.

Samerna ser sig som Sveriges urfolk och inte som en nationell minoritet i Sverige. Urfolksrättigheter har ett förstärkt skydd jämfört med övriga minoritetsrättigheter. Folkrättsligt går regelverket för urfolk längre än för övriga minoritetsgrupper i ett land. Vi anser att samerna skall nämnas som urfolket same i lagstiftningarna och även framledes, regeringen bör även se över ett starkare skydd för urfolket samerna.

Synpunkter

Besöksadress Storgatan 42	Telefon: 0942-140 00 vxl	E-post info@dorotea.se	Bankgiro 601-7404	Organisations nr. 212000-2809
Postadress 917 81 DOROTEA	Telefax 0942-140 01	Hemsida http://www.dorotea.se		

I den nya grundlagen som antogs 2010 fick samerna status som folk och Sverige har därmed erkänt samer både som ett folk och ett urfolk. Urfolksdeklarationen antogs av generalförsamlingen och föreskriver bland annat i artikel 3 att urfolk har rätt till självbestämmande och därför fritt får bestämma sin politiska ställning och fullfölja sin egen utveckling på de ekonomiska, sociala och kulturella områdena. Artikel 4 föreskriver att urfolk har rätt till självstyre i interna och lokala frågor (sid.11-12, 16).

Det finns flera internationella dokument, såväl bindande avtal/konventioner som påpekar självbestämmande när det gäller urfolk och Europarådet har ett flertal gånger pekat på brister gällandet efterlevnaden av ramkonventionen. Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter i artikel 15, framgår att konventionsstaterna ska skapa nödvändiga förutsättningar för att personer som tillhör nationella minoriteter effektivt ska kunna delta i det kulturella, sociala och ekonomiska livet samt i offentliga angelägenheter, särskilt sådana som berör dem. Om man utgår ifrån Urfolksdeklarationen, gällande självbestämmande, så är lagstiftningen gällande konsultation väldigt svagt skriven, till urfolket samernas nackdel. Det är positivt att urfolket samernas intressen blir bättre belysta, samt att den konsulterande myndigheten får en uppfattning om samernas inställning och synpunkter i det aktuella ärendet. Att urfolket samernas utlåtande endast skall tillmätas stor betydelse är vi starkt kritiska till, det överensstämmer inte om man utgår ifrån urfolksdeklarationen angående självbestämmande.

Konsekvensanalysen av ett genomförande är minimalt utredd i konsultationsförslaget.

I förslaget hänvisas till Nordisk samekonvention, vilket är djupt olyckligt då denna ej är antagen.

Om konsultation skall ske via Sametinget riskeras möjligheten för de lokala företrädarna att bidra med sina synpunkter och erfarenheter.

Dorotea kommun är en liten kommun som i dagsläget har stora ekonomiska begränsningar och små personalresurser. Detta kommer att medföra ytterligare administrativa kostnader samt personalkostnader/arvoderingar, vilket måste tas i beaktande.

Oklarheter

Hur skall det praktiskt gå till? Vi ställer oss frågande till vem som avgör om ärendet får särskild betydelse för samerna samt om ärendet får särskild betydelse för en samisk organisation eller en sameby? Ett ärende kan vara mer eller mindre betydelsefulla för samerna och detta kan misstolkas av konsulterande myndighet.

Den konsulterande myndigheten skall utöver kontakten med Sametinget även kontakta SSR och berörd sameby om ärendet berör renskötseln. Vem tar ansvaret att den konsulterande myndigheten gör det?

Terminologin vad gäller orden konsultation, samråd, förhandling, överläggning och rådfrågning måste tydliggöras och en enhetlig terminologi bör användas.